

Această lucrare poate fi vizualizată și online

www.rsonline.ro

Cristina Simona Scurtu

Literatura română

Rezumatele textelor studiate în clasele V-VIII

CUPRINS

Clasa a V-a

1. Literatura populară – <i>Basmе populare românești</i>	5
2. Vasile Alecsandri – <i>Pasteluri</i>	7
3. Tudor Arghezi – <i>Cartea cu jucării</i>	9
4. Ion Creangă – <i>Povești și povestiri</i>	11
5. Mihai Eminescu – <i>Basmе</i>	19
6. Petre Ispirescu – <i>Basmеle românilor</i>	21
7. Alexandru Mitru – <i>Legendele Olimpului</i>	26
8. Gellu Naum – <i>Cărțile cu Apolodor</i>	33
9. Cezar Petrescu – <i>Fram, ursul polar</i>	34
10. Mihail Sadoveanu – <i>Dumbrava minunată</i>	36
11. Marin Sorescu – <i>Unde fugim de-acasă</i>	38
12. Ioan Slavici – <i>Basmе</i>	39

Clasa a VI-a

1. Grigore Alexandrescu – <i>Fabule</i>	46
2. I.L. Caragiale – <i>Momente și schițe</i>	51
3. Petre Dulfu – <i>Poveștile lui Păcală</i>	54
4. Barbu Șt. Delavrancea – <i>Nușele</i>	58
5. Calistrat Hogaș – <i>Pe drumuri de munte</i>	61
6. Costache Negruzzi – <i>Cum am învățat românește</i>	63
7. Literatura populară – <i>Legende populare românești</i>	64
8. Ion Pillat – <i>Satul meu, Poeme într-un vers, Balcic, Florica</i>	71
9. George Topârceanu – <i>Balade vesele și triste</i>	74
10. Ionel Teodoreanu – <i>Ulița copilăriei</i>	76
11. Mihail Sadoveanu – <i>Țara de dincolo de negură</i>	77
12. Mircea Sântimbreanu – <i>Recreația mare</i>	81

Clasa a VII-a

1. Vasile Alecsandri – <i>Noaptea Sfântului Andrii</i>	85
2. Lucian Blaga – <i>Hronicul și cântecul vârstelor</i>	88
3. Geo Bogza – <i>Cartea Oltului</i>	90
4. Mircea Cărtărescu – <i>Enciclopedia zmeilor</i>	91

5. Mihai Eminescu – <i>Poezii</i>	93
6. Calistrat Hogaș – <i>Amintiri dintr-o călătorie</i>	96
7. Nicolae Labiș – <i>Moartea căprioarei</i>	98
8. Fănuș Neagu – <i>În văpaia lunii</i>	100
9. Anton Pann – <i>Năzdrăvăniile lui Nastratin Hoge</i>	102
10. Literatură populară – <i>Doine și balade populare românești</i>	104
11. Mihail Sadoveanu – <i>Anii de ucenicie</i>	105
12. Nichia Stănescu – <i>Veche întâmplare</i>	107

Clasa a VIII-a

1. Vasile Alecsandri – <i>Chirița în provincie</i>	110
2. Tudor Arghezi – <i>Poezii</i>	113
3. Lucian Blaga – <i>Cântecul bradului</i>	118
4. Ion Minulescu – <i>Corigent la limba română</i>	119
5. I.L. Caragiale – <i>Teatru</i>	120
6. Constantin Chiriță – <i>Cireșarii, Castelul fetei în alb, vol. 2</i>	123
7. Mircea Eliade – <i>Romanul adolescentului miop</i>	124
8. Magda Isanos – <i>Cântarea munților</i>	126
9. Literatură populară – <i>Teatrul popular românesc (tradiții)</i>	130
10. Alecu Russo – <i>Cântarea României</i>	134
11. Nichita Stănescu – <i>Poezii</i>	135
12. Mihail Sadoveanu – <i>Baltagul</i>	137

1. Literatura populară, *Basme populare românești* *Greuceanu*

Trăia odată un împărat pe nume Împăratul Roșu. El era mâhnit de faptul că zmeii furaseră soarele și luna de pe cer. Împăratul a dat de știre în toată împărăția că va oferi drept răsplată pe fată de soție și jumătate de împărăție voinicului care va fi capabil să recupereze soarele și luna. Iar cei care încearcă și nu reușesc își vor pierde viața.

Mulți tineri au încercat, dar niciunul nu a reușit. În vremea aceea se afla un voinic pe nume Greuceanu, care a auzit și el de promisiunea împăratului. Acesta s-a gândit câteva zile, s-a hotărât și a plecat la împărat să-și încerce și el norocul.

Pe drum, Greuceanu s-a întâlnit cu doi oameni pe care slujitorii îi duceau la împărat să fie executați pentru că renunțaseră să lupte cu gadinele. Oamenii erau triști, dar Greuceanu i-a mângâiat cu vorba și oamenii s-au mai îmbărbătat. Ajuns la împărat, Greuceanu intervine în favoarea celor doi oameni, care sunt cruțați, și primește permisiunea împăratului de a-și încerca și el șansa.

Greuceanu îl ia și pe fratele său în această misiune. Înainte de a pleca în căutarea zmeilor, Greuceanu trece pe la Faurul Pământului, cu care era frate de cruce, pentru a-i cere acestuia îndrumare. Cei doi voinici rămân la Faur trei zile și trei nopți, timp în care Greuceanu se sfătuiește cu prietenul său.

Greuceanu și fratele său pornesc din nou la drum. La o răscruce, Greuceanu ia decizia de a se despărți de fratele lui pentru ca sarcina lor să fie mai ușoară. Înainte de a pleca fiecare pe drumul lui, Greuceanu înfige un cuțit în pământ și-i spune fratelui că lama ruginită a cuțitului va fi un semn că s-a întâmplat ceva rău cu unul din ei. De asemenea, iau câte o năframă. Dacă năframa unuia dintre ei se va destrăma, este semn că celălalt a fost învins. Greuceanu o ia pe drumul din dreapta, iar fratele său în stânga.

După ceva vreme, fratele protagonistului se întoarce la locul despărțirii și se bucură văzând pe cer soarele și luna, ca semn că fratele său a reușit în misiunea propusă.

Între timp, Greuceanu ajunge la casele zmeilor și, transformându-se pe rând în porumbiță și în muscă, află despre obiceiurile lor și despre dorința zmeilor de a-l ucide. Zmeii aveau obiceiul să se întoarcă pe rând acasă, de la vânătoare, seara zmeul cel mic, la miezul nopții zmeul mijlociu, iar dimineața tartorul zmeilor. Greuceanu îi ucide ușor pe primii doi. Cum al treilea zmeu este mai puternic, Greuceanu se luptă cu el mai mult timp și îi cere ajutorul unui corb, rugându-l să-i aducă apă pentru că îi va da în schimb „trei stârvuri de zmei”. Corbul îi aduce apă și, înzdrăvenit, Greuceanu reușește să-l ucidă pe zmeul cel mare. După aceea, folosind cheia care era degetul cel mic al zmeului, eliberează soarele și luna, aflate în Codrul Verde.

Se întoarce la răscrucea de drumuri și se bucură revăzându-și fratele nevătămat. Împreună se întorc la Faurul Pământului.

Pe drum, cei doi tineri se confruntă cu zmeoaicele, dornice să-și răzbune soții uciși de Greuceanu, transformate într-un păr cu roade și într-o grădină cu flori. Greuceanu își dă seama că în spatelul acestor elemente ale naturii se aflau cele două și le ucide. După aceea, mama zmeilor, transformată într-un nor, îi urmărește pe Greuceanu și pe fratele lui ca să-i omoare. Pentru a scăpa de ea, Greuceanu și fratele său se refugiază la Faurul Pământului care o păcălește pe zmeoaică și o ucide, dându-i să înghită chipul lui Greuceanu făcut din fier și înroșit în foc.

Salvați de zmei, voinicii se îndreaptă spre împărăția Împăratului Roșu. Greuceanu îi spune fratelui său să meargă înainte pentru a anunța vestea cea bună a eliberării aștrilor.

Pe drum, Greuceanu se întâlnește cu diavolul cel șchiop. Acesta nu ezită să-i facă rău și-i fură paloșul care era sursa puterii voinicului și-l dă unui sfetnic al împăratului. Sfetnicul cel rău voia să se folosească de acest șiretlic pentru a-i lua locul lui Greuceanu și pentru a se putea căsători cu fata împăratului.

Fratele lui Greuceanu este întemnițat, fiind acuzat de minciună. Ajungând și el la împărat, Greuceanu își dă seama de cele întâmplate și-l roagă pe împărat să mai aștepte puțin până își va recupera paloșul și puterea. Se întoarce la diavolul cel șchiop, transformat în stâncă și îl lovește pentru a-l forța să-i înapoieze arma. După ce-l învinge, înarmat din nou, se întoarce la împărăție și restabilește adevărul.

În finalul basmului, sfetnicul cel mincinos este alungat din împărăție și Greuceanu își primește răsplata prin căsătoria cu fata împăratului.

1. Grigore Alexandrescu, *Fabule* *Boul și vițelul*

Grigore Alexandrescu este un poet romantic și cel mai cunoscut fabulist al românilor. Specia epică numită fabulă are drept scop satirizarea defectelor umane, sub forma alegoriei. Deși fabula este un text amuzant, cu personaje preluate din lumea animalelor, ea îndeamnă, prin morala ei la reflecția asupra slăbiciunilor omenești.

Fabula are o acțiune simplă și concisă. Povestea spune că un bou, „un bou ca toți boii”, a obținut o poziție socială superioară. O rudă de-a sa, un vițel, dorește să-l viziteze pe unchiul cel bogat să obțină și el un avantaj minor, „niște fân”. Vițelul nu reușește să-l vadă pe boul înstărit, pentru că o slugă îl îndepărtează cu diferite motive. Acțiunea fabulei culminează cu momentul în care boul, ieșit la plimbare, își ignoră voit nepotul. Candid, vițelul îi găsește circumstanțe atenuante și încearcă să-și vadă ruda și a doua zi. Indignat de insistența rudei sale sărace, boul îi ordonă slugii să-l alunge, aruncându-l pe scări, dat fiind că el nu are astfel de rude.

Cheia fabulei este simplă. Personificarea ascunde defecte umane precum perfidia, infatuarea, vanitatea. Recent îmbogățit, boul își arată caracterul urât, caracterizat de vanitate și de superficialitate. Pe de altă parte, vițelul este omul modest, încrezător și naiv, deoarece crede că bogăția și statutul social nu l-au schimbat pe unchiul său.

Deși morala lipsește din acest text, se poate observa atitudinea autorului față de cele înfățișate, prin folosirea epitetelor, a caracterizării directe naratoriale, a interjecțiilor, interogațiilor, exclamațiilor etc.: „Un bou ca toți boii, puțin la simțire,/În zilele noastre de soartă-ajutat,/Și decât toți frații mai cu osebire,/ Dobândi-n cireadă un post însemnat./ Un bou în post mare? Drept, cam ciudat vine,/Dar asta se-ntâmplă în oricare loc:/Decât multă minte, știu că e mai bine/Să ai totdeauna un dram de noroc”.

1. Vasile Alecsandri, *Noaptea Sfântului Andrei*

Vasile Alecsandri prelucrează asemenea contemporanilor săi scriitorii romantici, miturile și folclorul național în texte literare de tipul baladei. Un exemplu de baladă îl constituie și textul *Noaptea Sfântului Andrei*. Balada este un text epic, de obicei în versuri, în care se relatează întâmplări cu un caracter legendar, mitic, fantastic. Balada, asemenea legendei, explică geneza unor ființe sau lucruri. Alteori, balada prezintă faptele eroice ale unor personaje juste, percepute pozitiv de popor deoarece luptă pentru dreptate asemeni haiducilor. Poetul preferă forma populară a numelui Andrei pentru a păstra specificul sursei de inspirație folclorică a textului.

Sfântul Andrei este un personaj important în credința noastră ortodoxă pentru că, în calitatea sa de apostol (unul din Cei 12 Apostoli ai lui Iisus), Sfântul Andrei a avut misiunea de a-i creștina pe locuitorii țării noastre, el devenind patronul spiritual al națiunii române. Sfântul este mai cu seamă evocat în ziua de 30 noiembrie, zi care îi este dedicată. Această zi amintește și de o altă sărbătoare care a precedat creștinismul, Ziua Lupului. În jurul acestui animal totemic s-au țesut multe legende date fiind trăsăturile precum ferocitatea și agerimea, drept un simbol bivalent. La daci, lupul apărea pe stindard, grație curajului care i se poate atribui. În sensul negativ, lupul amintește de creaturile rele, precum strigoii și duhurile rele, care își fac apariția în noaptea Sfântului Andrei. Pentru a se apăra de ele, creștinii se roagă și își ung geamurile și ușile cu usturoi etc. Natura este zbuciumată atunci când apare hora stafiilor, rusaliilor și cucuvelelor. La miezul nopții, acest spectacol încetează și strigoii se întorc în morminte. Acest eveniment generat de superstiții, provenind din imaginarul nostru comun preistoric l-a impresionat pe scriitorul Vasile Alecsandri, care s-a lăsat inspirat de filonul folcloric și la a cărui descoperire și valorificare a contribuit o bună parte din existența sa literară.

În cele 12 strofe ale baladei, poetul prezintă scenariul coșmaresc al

aparitiei spiritelor rele. Natura însași, devenită personaj în text, ia parte tulburată la hora funestă. Semnele sfârșitului sunt evidente la toate ființele care locuiesc în spațiul naturii: „Vântul suflă cu turbare! / A picat stejarul mare, / Cerul s-a întunecat! / Luna saltă-ngălbenită, / Printre nouri rătăcită, / Ca o luntre părăsită / Pe un ocean turbat. / Bufnele posomorâte, / În a lor cuiburi trezite, / Țipă cu glas amortit. / Lupii urlă împreună, / Cu ochi roșii țintiți la lună, / Câmpul geme, codrul sună...” Prăbușirea stejarului este simbolică deoarece presupune dispariția echilibrului odată ce în lume își face apariția răul, în forme din cele mai diverse. Pentru că își face apariția cea mai îngrozitoare ființă malefică, Satan, poetul vine cu îndemnul ca oamenii să se roage și să se închine pentru a nu fi atinși de influența răului: „Voi, creștinilor popoare, / Faceți cruci mântuitoare, / Căci e noaptea-ngrozitoare, / Noaptea Sfântului Andrii!”

Figura de stil a enumerației servește aici descrierii alaiului funest al ființelor rele, iar aglomerarea imaginilor vizuale și cinetice conduce la un crescendo al acțiunii. Efectul este acela al groazei cu care ar privi un om această imagine de coșmar, al dansului demonic al spiritelor rele: „Satan pe deal s-a ivit! / Iată-l! Iată, Satan vine, / Răzbătând prin verzi lumine, / Pe-un fulger scânteietor. / Umbre, stafii despletite, / Cucuveici, iele zburlete / Și Rusaliile pocite / Îl urmează ca un nor!”

Culoarea verde, menționată în text, se situează tot în registrul maleficului, dat fiind că amintește de strălucirea pietrelor prețioase și, de aici, de ispita bogăției. O altă sugestie pentru prezența răului în lume este menționată în imaginea turnului fără cruce. Lipsa credinței, afirmă astfel poetul, este un risc în fața răului.

Clopotul „dogit” anunță ora 12, miezul nopții și efectul imediat este al întetirii horei demonice. Imaginile vizuale și de mișcare descriu foarte sugestiv acest dans: „Miezul nopții-n aer trece / Și, lovind arama rece, / Ore negre douăsprezece / Bate-n clopotul dogit. / Strigoimea se-ndesește, / Hora mare învârtește / Lângă turnul creștinesc. / Iar pe lângă alba lună / Nouri vineți se adună, / Se-mpletesc într-o cununa / Și-mprejuru-i se-nvârtesc.”

Cromatică este reprezentată prin epitete cromatice precum „alba lună” și „nouri vineți”, situate în opoziție, dat fiind că puritatea lunii se opune culorii întunecate, vineții, caracteristice ființelor fără viață.

Tot în opoziție se situează spiritele rele și oamenii care au credință. Cei din urmă sunt sfătuiți de poet să se închine pentru a scăpa de pericolul pe care îl reprezintă această noapte specială: „Voi, cu suflete curate,/Cu credinți nestrămutate,/Oameni buni, femei, copiii!/Voi, creștinilor popoare,/ Faceți cruci mântuitoare,/Căci e noaptea-ngrozitoare,/Noaptea Sfântului Andrii!”

Noaptea Sfântului Andrei este un moment de căință și de rememorare. Strigoii, oprindu-se din dansul lor irațional, își amintesc de faptele rele pe care le-au comis și pentru care nu găsesc acum iertare: „Acum iată, pe mormânturi,/Clătinați, bătuți de vânturi,/Toți strigoii s-au lăsat./Așezați într-un rond mare,/Adânciți în întristare,/Pe sicriu-și fiecare/Oasele-și a rezemat./Unul zice: Eu în viață/Cu o mână îndrăzneată/Multe drepturi am răpit!/Răpit-am pâinea de hrană/Unei gin-gașe orfană/Ce, pierdută și sărmană,/În mizerie-a pierit!”

Altul nu găsește iertare pentru că în timpul vieții s-a dovedit lacom, viciu din cauza căruia a făcut să sufere mulți oameni: „Altul zice: Eu în lume/Am avut putere, nume,/Căci am fost stăpânitor!/Dar în oarbami lăcomie,/Pentru-o seacă avuție,/Am împins în grea urgie/Pe sărmanul meu popor!”

Cel de-al treilea strigoi recunoaște o faptă și mai îngrozitoare, că și-a trădat și vândut țara: „Altul zice: Eu în țară/Fost-am o cumplită fiară,/Plină de amar venin!/Împotriva țării mele/Făptuit-am multe rele,/Ș-am legat-o-n lanțuri grele/Ș-am vândut-o la străin!”

Spiritele rele sunt blestamate să fie detestate pentru eternitate, iar lumina ce se revarsă, a soarelui, văzut metaforic asemenea unui „foc dumnezeiesc”, este salutară. Spiritele rele sunt alungate, iar binele revine în lume: „Foc și ură-n vecinicie/Pe voi cadă, pe voi fie!/Strigă-atunci un glas ceresc./Și pe loc cad în morminte/Păcătoasele-oseminte./Iar pe zidurile sfinte/Trece-un foc dumnezeiesc!”

Balada amintește prin versificație (strofă amplă, rimă-pereche și monorimă, măsură de 8-10 silabe) de metrica poeziei populare, din care își trage sevele.

Poezia are valoare artistică, expresivă, prin figurile de stil din conținutul ei. Ea transmite și un cod etic. Potrivit acestuia, ființele umane care au făcut rău își primesc pedeapsa, iar oamenii buni și credincioși sunt păziți de rău.

2. Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*

Hronicul și cântecul vârstelor este o lucrare cu profil memorialistic, dedicată fabuloasei vârste a copilăriei.

Capitolul inițial al cărții face referire la un eveniment straniu din prima parte a vieții sale, al „fabuloasei absențe a cuvântului”. În acest incident biografic, autorul găsește drept explicație dorința de a prelungi o stare embrionară. Copilul se consideră un „prizonier” al muțeniei.

Mama se teme că starea de muțenie să nu se permanentizeze și își duce copilul mezin la doctor. Acesta o liniștește pe femeie, spunându-i că Lucian putea să vorbească, dar se temea să o facă.

Acasă, femeia își convinge copilul să vorbească pentru că muțenia lui ar fi cauzat batjocură oamenilor din sat. A două zi, Lucian, apăsător de rușine și de teamă, pronunță legat primele cuvinte și propoziții, de sub un paravan: „de sub streășina degetelor și a palmei începe a vorbi”.

Copilul Blaga prezintă aspectele care i-au însuflețit copilăria și care i-au inspirat, mai târziu, opera. Fondul rural și mitic este sursa din care își trage seva opera lui. Matca este, mai întâi, casa părintească, o clădire veche, masivă, asemănătoare celorlalte locuințe din sat. Camera de care își amintește este salonul de lux, mobilat cu gust prin prezența a două dulapuri cu uși ce luceau în jocuri ca de apași, a unei comode Biedermeier, pe care un ceas aurit cânta când era „tras” melodii vieneză amintind de farmecul discret al perioadei fin de siècle.

Referindu-se la descendența familiei sale, Blaga amintește de un strămoș, Simion Blaga care a fost preot în sat.

1. Vasile Alecsandri, *Chirița în provincie*

Vasile Alecsandri a fost un strălucit poet, prozator și dramaturg român din secolul al XIX-lea. În dramaturgie, mai cu seamă, a excelat. Exemplele de comedii alecsandrine reușite sunt cele patru piese care au în centru personajul Chiriței, fantezia romantică *Sânziana și Pepelea*, drame precum *Despot-Vodă*.

Comedia *Chirița în provincie* este cea de-a doua din ciclul dramatic dedicat acestui personaj și a fost jucată și publicată în 1852. Este considerată, de asemenea, cea mai spectaculoasă piesă care are în centru acest personaj amuzant. Subintitulată „comedie cu cântice”, piesa *Chirița în provincie* este un text scurt, cuprinzând numai două acte. Piesa este o comedie de moravuri sociale, deoarece descrie defectele morale ale unor personaje care alcătuiesc o societate nu mai puțin imorală, coruptă. Ceea ce îi reușește autorului este modul detaliat în care își construiește personajele; *Chirița*, de pildă, este reprezentativă pentru perioada istorică descrisă, mijlocul secolului al XIX-lea, după revoluția de la 1848, ea fiind exponenta schimbării, a adoptării modernității, în contextul unei epoci care se zbătea să părăsească Evul Mediu și să se apropie mai mult de modernitatea occidentală.

Acest text comic este văzut drept o continuare a primei piese, *Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă*. În acest prim text comic, eroina, *Chirița* reușește să-și mărite fetele cu doi boiernași locali, cam rudimentari, *Brustur* și *Cociurlă*. *Chirița* o adoptă pe *Luluța*, fata orfană a uneia dintre prietenele sale. În continuare, *Chirița* plănuiește să o mărite pe această fată cu fiul ei prost și răsfățat, *Guliță*. Visul cel mai important al femeii este să devină isprăvnicasă, adică soție de ispravnic. Retrasă la moșia familiei, la *Barzoieni*, *Chirița* își urmărește aceste planuri și se dedică ocupațiilor vremii, din pur snobism, „pentru că așa e moda”: fumează, face echitație și încearcă să converseze în limba franceză cu *Charles*, profesorul lui *Guliță*. Faptul că aceste ocupații nu-i plac este evident în replici de genul: „hurducă și gloaba asta, că m-o apucat de vro șapte ori sughitu pân-acu...”.

1. Vasile Alecsandri, *Chirița în provincie*

Vasile Alecsandri a fost un strălucit poet, prozator și dramaturg român din secolul al XIX-lea. În dramaturgie, mai cu seamă, a excelat. Exemplele de comedii alecsandrine reușite sunt cele patru piese care au în centru personajul Chiriței, fantezia romantică *Sânziana și Pepelea*, drame precum *Despot-Vodă*.

Comedia *Chirița în provincie* este cea de-a doua din ciclul dramatic dedicat acestui personaj și a fost jucată și publicată în 1852. Este considerată, de asemenea, cea mai spectaculoasă piesă care are în centru acest personaj amuzant. Subintitulată „comedie cu cântice”, piesa *Chirița în provincie* este un text scurt, cuprinzând numai două acte. Piesa este o comedie de moravuri sociale, deoarece descrie defectele morale ale unor personaje care alcătuiesc o societate nu mai puțin imorală, coruptă. Ceea ce îi reușește autorului este modul detaliat în care își construiește personajele; *Chirița*, de pildă, este reprezentativă pentru perioada istorică descrisă, mijlocul secolului al XIX-lea, după revoluția de la 1848, ea fiind exponenta schimbării, a adoptării modernității, în contextul unei epoci care se zbătea să părăsească Evul Mediu și să se apropie mai mult de modernitatea occidentală.

Acest text comic este văzut drept o continuare a primei piese, *Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă*. În acest prim text comic, eroina, *Chirița* reușește să-și mărite fetele cu doi boiernași locali, cam rudimentari, *Brustur* și *Cociurlă*. *Chirița* o adoptă pe *Luluța*, fata orfană a uneia dintre prietenele sale. În continuare, *Chirița* plănuiește să o mărite pe această fată cu fiul ei prost și răsfățat, *Guliță*. Visul cel mai important al femeii este să devină isprăvnicasă, adică soție de ispravnic. Retrasă la moșia familiei, la *Barzoieni*, *Chirița* își urmărește aceste planuri și se dedică ocupațiilor vremii, din pur snobism, „pentru că așa e moda”: fumează, face echitație și încearcă să converseze în limba franceză cu *Charles*, profesorul lui *Guliță*. Faptul că aceste ocupații nu-i plac este evident în replici de genul: „hurducă și gloaba asta, că m-o apucat de vro șapte ori sughitu pân-acu...”.

1. Vasile Alecsandri, *Chirița în provincie*

Vasile Alecsandri a fost un strălucit poet, prozator și dramaturg român din secolul al XIX-lea. În dramaturgie, mai cu seamă, a excelat. Exemplele de comedii alecsandrine reușite sunt cele patru piese care au în centru personajul Chiriței, fantezia romantică *Sânziana și Pepelea*, drame precum *Despot-Vodă*.

Comedia *Chirița în provincie* este cea de-a doua din ciclul dramatic dedicat acestui personaj și a fost jucată și publicată în 1852. Este considerată, de asemenea, cea mai spectaculoasă piesă care are în centru acest personaj amuzant. Subintitulată „comedie cu cântice”, piesa *Chirița în provincie* este un text scurt, cuprinzând numai două acte. Piesa este o comedie de moravuri sociale, deoarece descrie defectele morale ale unor personaje care alcătuiesc o societate nu mai puțin imorală, coruptă. Ceea ce îi reușește autorului este modul detaliat în care își construiește personajele; *Chirița*, de pildă, este reprezentativă pentru perioada istorică descrisă, mijlocul secolului al XIX-lea, după revoluția de la 1848, ea fiind exponenta schimbării, a adoptării modernității, în contextul unei epoci care se zbătea să părăsească Evul Mediu și să se apropie mai mult de modernitatea occidentală.

Acest text comic este văzut drept o continuare a primei piese, *Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă*. În acest prim text comic, eroina, *Chirița* reușește să-și mărite fetele cu doi boiernași locali, cam rudimentari, *Brustur* și *Cociurlă*. *Chirița* o adoptă pe *Luluța*, fata orfană a uneia dintre prietenele sale. În continuare, *Chirița* plănuiește să o mărite pe această fată cu fiul ei prost și răsfățat, *Guliță*. Visul cel mai important al femeii este să devină isprăvnicasă, adică soție de ispravnic. Retrasă la moșia familiei, la *Barzoieni*, *Chirița* își urmărește aceste planuri și se dedică ocupațiilor vremii, din pur snobism, „pentru că așa e moda”: fumează, face echitație și încearcă să converseze în limba franceză cu *Charles*, profesorul lui *Guliță*. Faptul că aceste ocupații nu-i plac este evident în replici de genul: „hurducă și gloaba asta, că m-o apucat de vro șapte ori sughitu pân-acu...”.

1. Vasile Alecsandri, *Chirița în provincie*

Vasile Alecsandri a fost un strălucit poet, prozator și dramaturg român din secolul al XIX-lea. În dramaturgie, mai cu seamă, a excelat. Exemplele de comedii alecsandrine reușite sunt cele patru piese care au în centru personajul Chiriței, fantezia romantică *Sânziana și Pepelea*, drame precum *Despot-Vodă*.

Comedia *Chirița în provincie* este cea de-a doua din ciclul dramatic dedicat acestui personaj și a fost jucată și publicată în 1852. Este considerată, de asemenea, cea mai spectaculoasă piesă care are în centru acest personaj amuzant. Subintitulată „comedie cu cântice”, piesa *Chirița în provincie* este un text scurt, cuprinzând numai două acte. Piesa este o comedie de moravuri sociale, deoarece descrie defectele morale ale unor personaje care alcătuiesc o societate nu mai puțin imorală, coruptă. Ceea ce îi reușește autorului este modul detaliat în care își construiește personajele; *Chirița*, de pildă, este reprezentativă pentru perioada istorică descrisă, mijlocul secolului al XIX-lea, după revoluția de la 1848, ea fiind exponenta schimbării, a adoptării modernității, în contextul unei epoci care se zbătea să părăsească Evul Mediu și să se apropie mai mult de modernitatea occidentală.

Acest text comic este văzut drept o continuare a primei piese, *Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă*. În acest prim text comic, eroina, *Chirița* reușește să-și mărite fetele cu doi boiernași locali, cam rudimentari, *Brustur* și *Cociurlă*. *Chirița* o adoptă pe *Luluța*, fata orfană a uneia dintre prietenele sale. În continuare, *Chirița* plănuiește să o mărite pe această fată cu fiul ei prost și răsfățat, *Guliță*. Visul cel mai important al femeii este să devină ispravnicasă, adică soție de ispravnic. Retrasă la moșia familiei, la *Barzoieni*, *Chirița* își urmărește aceste planuri și se dedică ocupațiilor vremii, din pur snobism, „pentru că așa e moda”: fumează, face echitație și încearcă să converseze în limba franceză cu *Charles*, profesorul lui *Guliță*. Faptul că aceste ocupații nu-i plac este evident în replici de genul: „hurducă și gloaba asta, că m-o apucat de vro șapte ori sughitu pân-acu...”.